

20.09.2022.

Usvajanje Uredbe i njeni ciljevi

Na osnovu člana 19. stav (1) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 322. sjednici, održanoj 07.07.2022 godine donijela je Uredbu o pomoći stanovništvu usljed rasta indeksa potrošačkih cijena.

Uredba obuhvata više segmenata pomoći i različite kategorije stanovništva:

- Novčana isplata penzionerima
- Jednokratna novčana pomoć korisnicima prava iz boračko-invalidske zaštite
- Jednokratna novčana pomoć licima sa invaliditetom i civilnim žrtvama rata
- Pomoć primaocima stalne novčane i druge materijalne pomoći
- Ostale jednokratne pomoći

Cilj uredbe je osigurati finansijsku i materijalnu pomoć najugroženijim kategorijama stanovništva zbog velikog rasta potrošačkih cijena.

U kategoriji *Ostale jednokratne pomoći*, Vlada omogućava, ali ne propisuje obavezu Poslodavcima da svojim zaposlenima isplate jednokratnu pomoć. Prema Uredbi, pomoć koju bi Poslodavci isplatili svojim radnicima ne bi se smatrala plaćom ili naknadom plaće prema odredbama Zakona o radu. Iznos pomoći koji Poslodavci mogu isplatiti svojim zaposlenima je do visine 1.080 KM. Pomoć se može isplatiti najkasnije do 31.12.2022 i to isključivo na transakcijske račune zaposlenika.

Da li Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak pruža mogućnost za isplatu jednokratne pomoći?

Odmah nakon objave Uredbe, širila se zabrinutost da postojeći Zakon o porezu na dohodak, odnosno Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak, zapravo ne pruža mogućnost da se ovakva jednokratna pomoć zaista isplati kao neoporeziva jer takva isplata nije predviđena članom 10. Pravilnika – Prihodi koji se ne smatraju dohotkom.

Pored toga, mnogi Poslodavci su se pitali da li je moguće isplatu pomoći vršiti u više mjesečnih „rata“ jer su na takav način željeli umanjiti težinu mjesečne obaveze a ipak zaposlene ne ostaviti bez pomoći uslijed velikih inflatornih pritisaka.

Nakon upućenog pisma Vladi Federacije od strane Udruženja Poslodavaca, ubrzo su objavljene dopune Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak te se u član 10. Pravilnika, u kategoriju pomoći i druga primanja, osim plaće, koji se ne smatraju dohotkom, uvrstila i stavka:

e) Uredbe o pomoći stanovništvu usljed rasta indeksa potrošačkih cijena (“Službene novine Federacije BiH”, broj 55/22).

Time je riješeno pitanje plaćanja poreza i doprinosa u slučaju isplate jednokratne pomoći radnicima, odnosno potvrđeno je da se jednokratna pomoć radnicima može isplatiti bez obračuna i uplate poreza i doprinosa.

Isplata jednokratne pomoću u više rata

Ono što je ostalo kao nedoumica, uveliko je riješilo mišljenje Federalnog ministarstva finansija, a odnosi se na pitanja isplate pomoći u više rata, isplate nejednakih iznosa zaposlenima sa različitim plaćama te isplate iznosa manjih od 1.080 KM.

U dopisu koji je Federalno ministarstvo finansija uputilo kao odgovor na pitanja koja je dobilo od jedne organizacije, navedeni su odgovori koje ujedno možemo definisati i kao osnovne i najbitnije karakteristike Uredbe odnosno dijela Uredbe koji se odnosi na isplatu jednokratne pomoći zaposlenicima:

- Poslodavac može izvršiti isplatu jednokratne pomoći radniku u visini do 1.080 KM isključivo na transakcijske račune radnika i to najkasnije do 31.12.2022 – *bez obračuna i uplate poreza i doprinosa*
- Poslodavac može izvršiti isplatu pomoći *jednokratno* a ne u ratama/obrocima
- Poslodavac može izvršiti isplatu jednokratne pomoći u *maksimalnom* iznosu 1.080 KM ali ne postoji prepreka da se isplata pomoći izvrši u

iznosu manjem od

1.080 KM (npr. 100 KM, 200 KM, 500 KM, 1000 KM...)

- Poslodavac treba da isplati *jednak iznos* jednokratne pomoći svim zaposlenima bez obzira na visinu njihovih redovnih primanja i da isplati pomoć

istovremeno

svim zaposlenima

Činjenica je da je cilj Uredbe prvenstveno pomoć stanovništvu usljed rasta troškova života. U tom smislu, rast cijena pogodio je sve na isti način. Poslodavci, u ovoj situaciji, ne mogu selektivno birati koga je rast cijena više ugrozio, a koga manje i na osnovu toga raditi isplatu pomoći. Vrlo je bitno, ukoliko se odluče na isplatu jednokratne pomoći, da to bude u skladu sa načinom propisanim u Uredbi, a detaljnije obrazloženim uslovima u dopisu Federalnog ministarstva finansija.